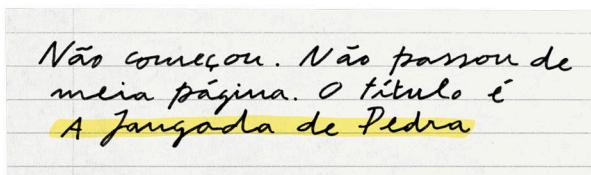

Congrés Internacional SARAMAGO I EL TRANSIBERISME

Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca Jaume Fuster de Barcelona
9, 10 i 11 de març de 2022.

La visió de José Saramago sobre l'iberisme va prenent forma després de la publicació de la novel·la El rai de pedra [A Jangada de Pedra] precisament en el context de la incorporació de Portugal i Espanya a la Comunitat Econòmica Europea. Segons l'escriptor, la Península Ibèrica no es pot interpretar al marge de les relacions històriques i, com a tal, ha de mantenir un vincle constant amb Amèrica Llatina, Àfrica i la resta de territoris on hi ha i hi va haver presència cultural ibèrica. El concepte de transiberisme omple el buit que, segons els estudis postcolonials, representa el gran problema cultural de l'Occident actual: la necessitat d'establir un diàleg racional i humanitari amb les cultures que durant i després de la colonització moderna van assumir la capacitat de combinar crítica social i defensa de les seves identitats.

09/03/2022 – Dimecres

18h30

Presentacions d'autoritats: Ambaixador de Portugal a Espanya, Ajuntament de Barcelona i Rectorat UAB.

Obertura de l'acte: Joan Subirats, Ministre de Universitats i professor de la UAB.

«A utopia transiberista de José Saramago», parlament a càrrec de Carlos Reis, Comissário para o Centenário José Saramago.

Taula rodona «Saramago i la mirada descentralizada»;

Modera: Pilar del Río, Presidenta de la Fundação José Saramago.

- Laura Restrepo (escriptora colombiana)
- Raquel Ribeiro (periodista i professora universitària)
- Francesc Ponsa Herrera (Universitat Pompeu Fabra)

10/03/2022 – Dijous

9h30-11h00

Sessions de comunicacions I

- Burghard Baltrusch (Universidade de Vigo): «'Olhemos em silêncio, aprendamos a ouvir' - poética e política da trans-ibericidade saramaguiana no contexto do actual debate decolonial em Portugal».
- Daniel Vecchio (Universidade Federal do Rio de Janeiro / FAPERJ): «1986: o ano da morte da liberdade político-econômica de Portugal».
- Miguel Real (CLEPUL - Universidade de Lisboa): «1986 - Ano do início do conceito de Transiberismo».

12h00-13h30

- Lívia Apa (Università degli Studi di Napoli L'Orientale): «Diálogos impossíveis em tempo de 'pós'. Colocações geográficas e identidades em José Saramago e Ruy Duarte de Carvalho».
- Ana Karla Canarinos (Universidade Estadual de Campinas): «Um diálogo entre Silviano Santiago e José Saramago».
- Ana Cláudia Cima Henriques (Universidade Nova de Lisboa): «Dos mitos e narrativas fundacionais à crise da soberania europeia: razões pelas quais Saramago foi tão crítico face à entrada de Portugal na CEE».

Modera: Rita Chaves (Universidade de São Paulo).

18h30

Taula rodona «Saramago, entre palavras e imagens».

- Ricardo Viel (Fundação José Saramago).
- Alejandro García Schnetzer (Escriptor i editor).

Presentació de Suroeste. Revista de Literaturas Ibéricas.

- Antonio Sáez Delgado (Universidade de Évora).

11/03/2022 – Divendres

9h30-11h30

Sessió de comunicacions II

- Agnès Levécot (Sorbonne Nouvelle): «José Saramago, descolonizador do pensamento».
- Wagner Monteiro (Universidade Estadual do Rio de Janeiro): «Uma análise da tradução de O ano da morte de Ricardo Reis ao espanhol».
- Jorge Simón Izquierdo Díaz (Universidad Nacional de Educación a Distancia): «A ideia de identidade perante o mundo para o modelo cultural trans-ibérico, a partir do motivo da fronteira em José Saramago (Viagem a Portugal. 1997) e do autor dinamarquês H.C. Andersen (Uma Visita a Portugal. 1866)».

- Luciana Namorato (Indiana University Bloomington): «As doenças (e os vigos) do Brasil: O transiberismo de Valter Hugo Mãe».

12h00-13h30

- Sílvio Renato Jorge (Universidade Federal Fluminense): «Notas para pensar a presença ibérica na obra de José Saramago».
- Fernanda Lacombe (Universidade do Estado do Rio de Janeiro / Universidade Federal Fluminense): «Uma outra Penélope para uma outra Europa: a centralidade da Galiza para o iberismo saramagiano em A Jangada de Pedra».

- Joan Morales (Universitat Oberta de Catalunya): «El poder i la compassió com a factors psicosocials definitoris d' A Jangada de Pedra».

Modera: Antonio Sáez Delgado (Universidade de Évora).

18h30

Tancament: «Saramago i les Áfriques».

- Ondjaki (escriptor angolès).
- José Luis Cabaço (sociòleg moçambiquès, Doctor en Antropologia Social i ex-Ministre en els governs de Samora Machel). en diàlog amb Rita Chaves (Universidade de São Paulo).

